

7

Os mamíferos

A maioría dos mamíferos son **terrestres**, aínda que tamén hai especies de vida acuática, como os golfinhos e as baleas, e incluso algúns que poden voar, como os morcegos.

A súa alimentación é moi variada, hainos **carnívoros**, como o león, **herbívoros**, como a gacela, e **omnívoros**, como o esquío.

Todos eles presentan en común as seguintes características:

- Teñen o corpo cuberto de **pelo**, que ten como función o illamento térmico. Nalgúns, como golfinhos e baleas, está reducido.
- Teñen **catro extremidades** adaptadas ao medio en que se desprazan. Nos terrestres teñen forma de pata; nos acuáticos, de aleta, e nos morcegos, de á.
- A pel posúe numerosas **glándulas**. Entre elas están as **sudoríparas**, que producen suor, as **sebáceas**, situadas na base dos pelos, e as **mamarias**, que só son funcionais nas femias e segregan leite para alimentar as crías.
- Na cabeza encóntrase a boca, que posúe **labios** para succionar e **dentes** para esgazar, cortar e triturar os alimentos, dependendo do tipo de alimentación.
- O sistema nervioso e os órganos dos sentidos están moi desenvolvidos. É o único grupo de vertebrados que presenta **orellas**, que nalgúns casos poden orientar cara ao son.
- Os mamíferos, como as aves, son **homeotermos**.

As belugas pertencen ao grupo dos cetáceos e, como todos os mamíferos, danlle de mamar ás crías. As súas extremidades están adaptadas ao medio acuático.

ACTIVIDADES

- 20 Que teñen os mamíferos que non posúen o resto de vertebrados?

Tipos de mamíferos		
Placentarios	Marsupiais	Monotremas
Os embrións permanecen dentro da nai alimentándose a expensas dela a través do placenta . Encóntranse estendidos por todo o planeta, como o lobo.	Como non teñen placenta, os embrións completan o desenvolvemento nunha bolsa externa chamada marsupio . Atópanse principalmente en Suramérica e Australia, e os canguros son os máis coñecidos.	Son os únicos mamíferos que poñen ovos . Ao nacer, as crías aliméntanse do leite segregado polas femias. Só están presentes en Australia e Nova Guínea, como o ornitorrinco.
		

CLAVES PARA ESTUDAR

- Identificar as características que diferencian os seres humanos doutros mamíferos.
- Sinalar a importancia dos vertebrados para as persoas.

8

O ser humano

As persoas somos mamíferos placentarios, incluídos dentro da orde dos **primates**, que se caracterizan por ter mans e pés con cinco dedos, ollos en posición frontal e mamas no peito; pero non no abdome. Pertencemos á familia dos **homínidos**, xunto a gorilas, orangutáns e chimpancés.

Temos **pouco pelo** no corpo, só abundante en determinadas zonas, como a cabeza, a pube ou as axilas.

A pel presenta numerosas **glándulas sudoríparas**, que permiten refrescar o noso corpo cando a súa temperatura é elevada.

Os nosos meniños nacen totalmente desenvolvidos, pero son **indefensos** e necesitan grandes cuidados ata completar o seu desenvolvemento. Aliméntanse do leite materno xerado polas **glándulas mamarias**.

O noso **cerebro** está moi desenvolvido, tanto en tamaño coma en complexidade, o que permitiu o incremento da intelixencia e a adquisición dunha linguaxe articulada. Grazas a ela comunicámonos de forma máis complexa ca o resto do animais por medio de diferentes **linguaxes**.

As extremidades anteriores son os **brazos** que terminan nas mans co dedo **polgar opoñible**, o que facilita a manipulación de obxectos de diferentes tamaños.

Somos **bípedes** posto que utilizamos as extremidades posteriores, as **pernas**, para desprazarnos e facémolo cunha postura erguida, única no reino animal.

ACTIVIDADES

- Por que se di que o ser humano é bípede? Que outro grupo de vertebrados comparte esta característica con nós?
- USA AS TIC.** Que linguaxe utilizan as persoas xordomudas para comunicarse? Que outras linguaxes, ademais da falada, utilizamos as persoas para comunicarnos?

9 A importancia dos vertebrados para as persoas

O benestar das persoas está moi relacionado co benestar doutros animais vertebrados. Moitos deles proporcionan importantes beneficios, pero tamén hai outros que poden supoñer molestias ou prexuízos para o ser humano. Por exemplo, algúns grandes depredadores, como os tigres ou as quenllas, poden atacar as persoas; outros, como as ratas, poden transmitir certas enfermidades, como a rabia, o tifo ou a peste. Incluso algunhas poboacións de vertebrados, como os coellos, poden medrar de xeito incontrolado e causar algúns danos nos cultivos.

Mais todos os animais cumpren unha función importante nos ecosistemas, e son sempre necesarios, polo que debemos **protexelos** e desenvolver **actitudes respectuosas** cara a todos eles.

ACTIVIDADES

🗨️ Independentemente de que sexan beneficiosos ou prexudiciais, por que é importante protexer e respectar os animais vertebrados?

🗨️ Pon un exemplo dun vertebrado que poida ser á vez beneficioso e prexudicial e explica por que.

Exemplos de animais vertebrados que nos proporcionan beneficios

As vacas, os porcos e as galiñas servírnos de alimento ou proporcionánnolo.

A lã da ovella e o esterco do gando son fonte de materias primas.

Os cans e os gatos son animais domésticos que nos fan compañía.

Os animais insectívoros controlan a poboación de insectos que poden ser prexudiciais.

Os coellos, as cobaias e os ratos utilízanse na experimentación científica.

Os cabalos, mulas e bois utilízanse como axuda no traballo e como medio de transporte.